

5000. évi árak.

Folyó évben		Vidéken	
1 óra	1-50 K.	1 óra	1-50 K.
2 óra	4-50 K.	2 óra	4-50 K.
3 óra	7-50 K.	3 óra	7-50 K.
4 óra	10-50 K.	4 óra	10-50 K.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

Teljesítmények:

Szerkesztőség

Kiadóhivatal

2-00

Nyomda: 2-00

Felelős szerkesztő: Hajós József

Figyelő.

Évtizedek vágya teljesül végre. Meg lesz rövidesen a kath. egyház önkormányzata, és ezzel elesik az a sok sérelem, amely az autonómia hiányában lépten-nyomon érte az egyházat. Apfőnyi vallásügyi miniszter végre december 21-én a magyar képviselőház elé terjesztette azt a törvényjavaslatot, amely kimondja, hogy a kath. egyház iskolái és egyházkormányzati ügyekben maga rendelkezik. Míg azonban ez bekövetkezhetett, ezt évtizedekig tartó gyűlési, — hírlapi, — irodalmi agitáció előzte meg. Most pedig a demokratikus általános is egy hatatmas lökést adott ennek az akciónak.

A törvényjavaslat szerint a kath. autonómia kezébe kerülnek azok az alapok, amelyeket eddig vallás és tanulmányi alap néven kezelték. Ezzel kapcsolatban mintegy 56 középiskolának a fenntartása, továbbá az egyetemi alapok. Rendkívül nagyjelentőségű a kath. autonómiának a megalkotása különösen most, amikor az egyház ellenségei éppen eddig ezt a gyengeséget használták ki a katolikusoknak. Az egyház anyagi erejét szerették volna konfiskálni, azután meg iskolafenntartó jogától megfosztani. Eme egyházellenes törekvésüket népszerű, nemzeti jelszavakba szokták öltöztetni újságjaikban éppen azok, akiknek se Istenük, se hazájuk nincsen.

Ha a törvényjavaslat tető alá kerül, akkor a kath. népmilliók bevonásával és foglalkoztatásával azonnal ki kell építeni. Nekünk nem papiros autonómia kell, hanem egy hatalmas, óriási öntudatos szervezet, amely tesz, dolgozik a kath. hitélet, anyagi és kulturális megerősödésünkön. Azért ezt a szervezetet be kell állítani

az életbe. Bő hatalmat adni neki, hogy az mindenütt éreztesse a halását. Itt van mindjárt például a vallásalap biitokai. Ezt a keresztény demokratikus nemzeti birtokpolitikát, tehát a mi kis embereink megerősödésére kell felhasználni, előkészíteni. A vallásalap birtokain ne a zsidó nagybérlok,

hanem a keresztény kisemberek — akik azt dolgozzák — boldoguljanak. Ott van továbbá a kath. iskolák fejlesztésének nagy ügye stb. Ezeket mind munkába kell venni. Meg lesz az autonómia, aminek eljövetelet üdvözljük, de ennek tartalmát és értékét a mi céltudatos munkánknak kell adni.

A katolikus autonómia.

Erősen a tizenkettedik órában került a parlament asztalára a kath. autonómiáról szóló javaslat. Mi lesz a sorsa, nem tudni; de hogy főleg a háborús viszonyok és az azokban főleg bőven termelt, nemzeteket megváltani akaró, hamis jelszó, tartalom nélküli világlétezősok félték immár szükségessé az egyenes uton járó, isteni törvény talaján épült keresztény kath. világnézetet érvényre vagy legalább is tudatra való emelését, az bizonyos. Aki figyelemmel kíséri az egyházi vagonra éhes gyomrok korgását, a telhetetlen pénzsomjuságtól immár szinte örült agyak megnyilatkozásait a szemiotikratikus sajtóirodalomban, az, ha nem is hívó keresztény, csak magyar, be fogja látni, hogy a kath. autonómia nemcsak a katolikusok ügye, hanem a magyarság ügye, nemzeti ügy.

Szép hazánk keveset szenvedett a külső háború borzalmaitól, de annál többet szenved az országban dúló leiki háborútól: A mai viszonyok között egyenes uton járni, becsületesen lenni, felebaráti szereteten alapuló világnézetet vallani és aszerint cselekedni, heroikus erény számba mehet. Sok az öröszu a haza tölgyében. Ne fájjon fejünknek a nemzetiségi kérdés, elbánunk mi magyar állam határunkon belül a nemzetiségekkel. A magyar nyelv önjereje végez-e kérdés-

sel, csak legyen kormány, amely bőven szórja a pénz iskolákra; hanem fájjon a fejünk és döbbenjen meg lelünk azok tomboló, munkájának láttára, akik felebaráti szeretetet, nem; csak uri műveltséget is félretolva, hasznos, állati ösztöndöknél mélyebb szenvedelemmel rávetellék magukat a nemzet, a haza testére és mert érzik, hogy a nemzet ökle odakint a frontokon, most akarják aknamunkájuk alapjait lerakni. Munkájuknak van eredménye, mert jól megválasztották az eszközt, a sajtót. Főlöské ma már magyarázni a kath. sajtó fontosságát; talán agyon is magyaráztuk már, hogy a hivatott tényezők még mindig nem mozdulnak meg a tétlenségből.

Akik az autonómia keretében majd működni fognak, illetve akik építeni fogják és megelégedeznek a keresztény sajtóról, mint elsőrangú tényezőről és szükségletéről, azok nem lesznek méltók a kath. társadalomhoz. Hogy a szemiotikrata tábor oly csörtetőn, büszkén és fennhéjzóján, bár legtöbbször üres szölamokkal megtöltötte már a maga számára a társadalmi lelket, ma felesleges bizonyítani. Mindenki tudja, hogy ma a legutolsó kőbirkász egy areopag tagjának érzi magát és pökhendiséggel valósággal zsarnokoskodik a társadalmon.

A kath. sajtóhoz, vagy ha úgy tetszik, a keresztény saj-

túhoz, még helyesebben keresztény nemzeti sajtóhoz hatalmas összeg szükséges. Tal-luszdedéssel itt nem lehet kezdeni, ide páfóta és benne mindenféle gép kell. Szóval kell az anyagi tőke; a szellemi megvan és úgy gondolom, óriási a szellemi tőke. Oly intézményben, mint a kereszténység, melynek isteni az eredete, amely a szeretetet gyakorolja magáért a szeretetért, de ahol önfeláldozó szívek és munkás agyak a szeretetlenség miatt észre nem vésenek, mondom egy ilyen intézménynek a priori megvan az ereje a társadalmi lelkek meghódításához.

Képzeld el, és tegyék fel a legrosszabbat, hogy a hazánkban minden egyébnél, de valódi demokraciának nem mondható világrámlatnak sikerülne a szekularizáció. Ezt számításba kell venni, hogy siessünk és mentjük meg mindent arra a célra, amelyre az egyházi vagyon rendelkezésre van. Demokraciát kívánunk az egyházon belül is az anyagiak terén, valódi keresztény demokraciát, ahol a munka és az érte járó dotáció arányban legyen. Egyszóval mozduljon meg az egyházi vagyon és tetemjen bőséges tőkét és kamatot a sajtó megalapításához és felvirágoztatásához.

A kath. sajtó kérdése mindig az anyagiakon dől meg. Szébbnél-szebb eszmék születtek, tanácskozások és vitatkozások voltak, írások, melyeknek olvasása lélekemelőbb volt száz predikációnál, de a vége mindig kellemetlen akkordban végződött: nincs pénz.

Ha nincs, hát legyen! A kath. autonómia szervezői jól a szívékre vegyék a sajtót. Az anyagi bőséges eszközöket teremtsék elő a mozgásba hozott egyházi vagyonból, ne zsidó bankok forgassanak belőle pénzt, jusszon a forgalomból a sajtónak. Aztán ne szégyeljünk egy kis dobót is venni, ha már a nagyot nem akarjuk megszólaltatni, eleinte.

lárma kell a süket füleknek, hogy megnyiljanak.

Egyszóval a kath. autonómiától legelső sorban a sajtó felkarolását kívánjuk anyagilag, minden egyébnek egyelőre a háttérbe kell szorítania, de aztán jöjjön a többi is!

A ciszterciák ösi otthona.

— Lillienfeldi levél. —

Bécs közelében, mesés tórol, vagy aprai természeti szépségek között, a tenger színe fölött mintegy 377 méternyi magasságban, a büszke hegyek aljában fekszik Lillienfeldi fenséges csendességben, királyi nyugalomban. Sokaknak nyári üdülőhelye, idegcsillapító, pihenést nyújtó kedves városka.

A ciszterciáknak Heiligenkreuzel egyetemben óségi, anyai fészke, ahonnan indultak vándorutra a fölnevekedett, megfollasodott ifjú madarak, hogy új otthont alapítsanak a magukkal vívők és elhitték az új hazában a hitéletet és a kultúrát. Magyarországra is innen nyertük első ciszterciáinkat.

A lillienfeldi kolostort 1202. évben alapították. Lassacskint különböző időközökben építetek hozzá újabb épültreket. Maga az épület ömb összehasonlíthatatlanul kisebb, mint az óriási fenséges melki kolostor, de a maga nemében mégis nagyra mondható.

Igen érdekes, az első pillanatban talán nagyon vegyes benyomást gyakorol, később azonban mindinkább szimpátiakésszé válik a kevert stílus hatalmas templom. A gót román olyan átmeneti stílusu templomban gyönyörűsége barok fölött. Főnégyes, szintén barok szőcsék ékeskedik. A templom külsője is vegyes, messziről barokkításának tűnik fel.

Sok ausztriai kolostornak nem közönséges érdektelen sajátsága a templommal érikkezésben lévő hatalmas, nagy négyszögben melléje épített zárdfolyosó, az úgynevezett „Kreuzgang“, ahol sétálva végezhetik a szerezéseket, vagy a hívők ajtókat, igazán nagyon szép a lillienfeldi „gothischer Kreuzgang“, amelyben szintén van román kővarok. E négyszögbe menő festett ablaku, széles folyosó egyik oldalán van a „Kreuzbraunen“, egy remekbe készült szökőkút, amely a siri csendben sejtsejtelenesen csobog.

Oldalából egy sötét elég tágas kápolnába érünk, ahol szent juszitán vértanu éreket lát nyugosznak.

A ciszterciák itt lekipasztorkodással foglalkoznak. A környékből igen sokan itt végzik el a huzvétli gyónásukat.

Ha a prűsköldön vonat majd düböröggve vágat a fejlehetetlenül szép, hegykőszortuza völgyben vissza St. Pöltenen keresztül a császárvárosba, csak azt fogom sajnálni, hogy este lesz s a természet köpiára zárva lesz előttem.

Fejes János,
csász. és kir. tábori pap.

Felszállott

az üvegben is az ár.

Nem valami különös ritkaság, nem is értékes, csupán egy jellemző tulajdonsága van és ehhez előhalálra ragaszkodik, és ez az, hogy törékeny. Ez a tiszteltreméltó tulajdonsága azonban nem lenne elégséges ahhoz, hogy ma, amikor a béke kérdése vajudik, amikor még Anglia szilárd háborus állapotja is inogni kezd, amikor az új kormányelnök az egész ország feszült figyelme között egy új párt zászlaját bontogatja, amikor a katolikus autonómia és a demokratikus választójog van a napirenden, amikor ezer és ezer kérdés kívánkozik a toll alá, hogy akkor kedre szótlanjon bárkinke is pont az üvegről írni. És hogy mégis arról könyveszerűl írni, harrak oka van, még pedig súlyosabb oka. Nincs üveg. Legelőbb is városunkban nincs. Sora járhatni az üvegeseket, mindenütt bájos mosollyal jelenik: üveg az nincs. Porcellán, apró csecesbecese, amire semmi szükség, az van temérgek, de ablaküveg, ami kell, az nincs. Pedig az üveg is fontos szerepet játszik a napi életben, különösen most, tél idején, amikor a hideg ellen sem úgy nem tudunk védekezni, hogy befűtünk, sem úgy, hogy legfontosabban elzárjuk a betolakodó hideget. Ahol véletlenül törött ablak van, pedig ilyen véletlen mindenütt előfordulhat, ott a törött ablak csak az előjövendő béke időjére remélhető teljes ópságának visszaadását. Ezt az üveghányt nem annyira egyes lakásokban, mint inkább iskolákban, intézetekben, kórházakban, kaszárnyákban érzik, ahol már mindenütt tömeges az üvegtelen ablak. Ez a egyszerű szellőztetés, sok bajt, betegséget, okoz és forrása a fájdalmas nyögésekbe fülő remélnak.

Nagyon festő kép pl. városunkban a Zichy liget felső végén álló kaszárnya, melynek törött ablakait szálmazsákokkal tömték ki.

Az üveghány okát egy szóval kifejezhetjük: a háboru. Bizonyára megcsappant az üvegyárak munkája, a katonaság sok üveget fogyaszt, bizonyára ebédre, sőt vacsorára is, mert mind mondják, a jó üveg nem rossz. Lehet, hogy a nehéz ágyukat, a páncélvonatokat is üvegből csinálják, nehogy eltörjön. Csak egy feltéves nem valószínű, hogy az üvegre is ráette. volna a kezét a spekuláció. Ez lehetetlen. Hisz Magyarországon vagyunk, ahol minden rendű és rangu ember arra törekszik, hogy a saját kárára is lemondjon a köz javára. Itt aljas önző szándékok, kiesinyes üzleti érdekek nem játszanak közre. Itt minden nagyban megy. Mert ha egy lábpor irnok két kiló lisztel többet tart az élelismarájában, körtelhetetlenül megbüntetik, ellenben aki vagyonszáma rejt el sejt, az ügyes ember. Az üveggel is valószínűleg nagyban történik a spekuláció. Elvégre az üvegre az üvegek is lehet horribilis árakat csinálni, ha

visszatartják egészen addig amíg nincs, amíg toronymagásra nem szökik az ár. Akkor majd apróknak darabonként jól megfizetik, mert elvégre üveg is csak kell, üveg, amelyből a szegény ember kihasználja a csordulig feltéveséget. Pedig a spekulánsokra, ha nagyon voltának nálunk ilyenek, szerez-

csöre nem a legjobb napok várnak a breszt-litovszki tárgyalások kedvező lefolyása esetén. A mi legnagyobb örömlünkre minden jól kedvező, közeli orosz békére. De lehetséges hogy a békekötésnek ablakbeveréssel kapcsolatos megüléssvárják, ami szintén az ő malmukra hajlaná a vízet.

Ujabb tárgyalások az oroszokkal.

Az ukrán küldöttséggel tegnap is folyt a tanácskozás. — Az orosz küldöttség Berszt-Litovszkba érkezett.

Breszt-Litovszk, jan. 7.

Az orosz delegáció tagjai ma délelőtt Trockijjal együtt ideérkeztek. Az ukrán küldöttséggel tegnap is folytattuk a tanácskozást teljes üléseben, amelyen valamennyi középponti hatalom képviselői résztvettek.

A német kancellár megnyugtató kijelentései.

Berlin, jan. 7.

A kancellár tegnap számos pártvezért fogadott, akiknek megnyugtató képet nyújtott a katonai és politikai helyzetéről.

A sertésforgalom korlátozása.

Az O. K. H. rendelete alapján a polgármester, felhívta a rendőrséget, hogy utasítsa közeget, hogy a lábón hajtott, vagy tengelyen szállított sertéseket állandóan tartásuk szemmel, a marhaleveleket a hajtóktól követeljék. Ha a járlatlevelek nem lennének azonosossága kétséges, vagy alapos kétféle támadna a tekintelben, hogy a sertések csakugyan a járlaton kitüntetéssel vétele jogosult számára hajtának, a sertéseket tartóztassák fel, vegyék őrizet alá és azonnal tegyenek jelentést a polgármesternek.

Nyomatékosan felhívja a polgármester a rendőrfőkapitány figyelmét arra, hogy a sertéselhatalás és értékesítés körüli kihágások csökkentése tekintetében a visszaélések által okozott kárral arányban álló szigoru büntetésektől lehet csak eredményt várni.

Az állatorvosok a vasúton elszállításra bejelentett sertéseket csak az esetben vizsgálják meg, ha azoknak járlati a követelményeknek megfelelőnek. A nem megfelelő járlatlall ellátott sertéseket vétesek azonnal őrizetbe.

A városi marhalevel kezelő minden sertés járlatára rávezetni köteles, hogy a sertések amelyekre a járlat vonatkozik, a tulajdonos szabad rendelkezésére állanak-e vagy pedig az O. K. H. vagy valamely közügy számára vannak-e lekötve, vagy háztartási gazdasági szükségletre vannak-e bejelentve?

HIREK.

— Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyén. Fejérmegye közigazgatási bizottsága kedden délelőtt tartotta rendes havi ülését gróf Karolyi József főispán elnöke mellett. Napirend előtt a főispán üdvözölte gróf Batthyány Lajost, mint új tagját a bizottságnak. Ezután a szokásos havi jelentések következtek, melyeket lapunk legközelebbi számban hozunk.

— Népfelkelési bejelentő szemle-tesztnek e hó 12-étől 26-ig. A helybeli honvédekészítő parancsnokság értesítette, ma a város és megye hatóságai, hogy az I. szebalebizottság, amely az adonyi, váli járásokban és Fehérvár városában fog működni, a következő idő és sorrendűt állapította meg: január 12-én: Ercsi, Ivánca, Paszta, Szabolcs, Adony, Rácke-remény, Január 14-én: Nagypetkát, Kispetkát, Baracs, Kisapostag, Sz. Balta, Dunapentele, Ricsalmás, Erd. Január 21-én: Diósd, Csabdi, Etyek, Bót, Mány, P. Zámor-Sóku, Felcsútlak, Tor-das, Baracska, Január 22-én: Bicske, K. Szt. Péter, Alcaud, Martonvásár, Gyúró, Kuidó, Tabajd, Vértesszőlős, Január 23-án: Vértésboglár, Vértessacska, Szar-Badmér Vértésdoboz, Tárnok, Pázmánd, Január 25 és 26-án Szekesfehérvár város.

— Súlyos baleset érte tegnap Waldmann Róza, zene akadémiai tanárnőt. Az utcán a sikos járdán megcsúszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lábát eltörte. A szerencsétlenül járt művésznő balesete tisztelői körében ószinte részvétel kellett.

— Halálhír. Hammermüller Antal máv. távírda felügyelő Hodula Lujza férje folyó hó 8-án 48 éves korában elhunyt. Temetése ma d. u. 16.3 órakor lesz az Arpád utca 8. sz. gyászház-ból.

A Hadsegélyző Bizottság. Ez évben előtérbe került nagy érdeklődés mellett megkezdett munkásságát több jelentős fontosságú kérdéssel foglalkozó Hadsegélyző Bizottság. Jelenvoltak: Héttay Jenőné és Szűcs Jenőné alelnökök, Miklós Géza titkár, Kiss Géza előadó, Grünfeld Pálné, Aujedzsky Irén, dr. Saára Gyuláné, Anlik Józsefné, Rexa Dezsőné, Bárd Jenőné, Nagy Ignácz, dr. Bierbauer Viktorné, Varga Zsigmondné, Api Odónné, Kenessey Vilma, Noszlopy Istvánné, Wiener Arminné, Rosenzweig Lászlóné, Wertheim Pálné, Kovács Zoltánné és Varga Elemérné. A választmány jóváhagyta az elnökség által kiutalt 80 K soronkívüli segélyt. A beérkezett 29 segély iránti kérelmet tárgyalással bírálták el. Ezek közül 15 mint indokolatlan elutasították. 14 kérvényezőnek pedig 300 K segélyt szavaztak meg. Miklós Géza titkár bemutatja Baranyay Lajos titkárnak tisztségéről lemondó levelét. Meleg szavakkal méltatta Baranyay kiváló érdemét. A bizottság sajnálattal vette tudomásul Baranyay távozását és lemondását. Erőseket jegyzőkönyvbe iktatta és nemes lelkedűs tevékenységéről jegyzőkönyvileg fejtette ki köszönetét. Elhatározták, hogy 100 helybeli szegénysorsu gyermek részére ruhát, harisnyát és fehérneműt kér a Pannónia-ponttól. A honvédelmi miniszter Hadsegélyző Hivatalától 1000 méter karigót kapott a Hadsegélyző. Elhatározta a bizottság, hogy azt február hó végén a hadiarvák részére fogja a 8 K kifizetni. Több kevésbé fontos folyó ügy elintézésére elhatározta a bizottság, hogy ezentul nem pénteken, hanem csütörtökön fogja tartani rendes heti ülését.

Háborús népoktatás. Az országos központtársulatok hivatalkozottak az egyes vármegyék 1914/15. tanévi népoktatásának statisztikai adatait. Ezekből a számokból látjuk a háború hatását mindjárt az első tanév iskolázására. A kép, melyet a számadatok nyújtanak, elszomorító. Így könnyen érthető lesz az azóta sorduló korba jutott fiatalok korábbi vasutasága. A vármegye 218 elemi iskolája közül 172 ben 8 hónapig sem tartott az iskolázás részeit ragályos betegség, részint a tantermek felújítása, részint a tanítói hadbavonulása, részint a háborúval összefüggő egyéb okokból. A vármegye 26.000 mindennapi tanulója közül 21.000 vagyis 80 százaléka 8 hónapig sem járt iskolába a háború első évében. Sőt 25 iskolában még 6 hónapig sem, 9 iskolában meg 4 hónapig sem volt tanítás. Székesfehérvár városában sem voltak jobbák a viszonyok. A város 18 népiskolája közül 10 ben szeptember 8. hónapját rövidebb volt a tanítás, így 3100 mindennapi tanuló közül 3000 részesült megrovidított oktatásban.

Jétékonyv célú menetelődés. A 17. honvédek örvényei és árvái javára folyó hó 11 én este fél 9 órákor az Uránia mozgófényképszínházban mozi előadás lesz. A Monte San Gabriele, a 17. honvédek Golgotája kerül bemutatásra. A remek film megránsz mutatja be a 17 es hősök vérével megszentelt helyeket. Hogy mit

színyedtek ill honvédek, hogy mily fontos posztját védtek utolsó lehelletükig, azt a történelem lesz hivatva méltó helyen értékelni. A film, amely a Karavánok poklát megjeleníti, a filmtéchnika egyik legnagyobb szenzációja. Székesfehérvár urf. közönsége bizonyára meg fog jelenni az Urániában, hogy az az örvények és árvák, kik legnagyobb kincsüket, ártalmat áldozták mindnyájunkért, könnyeit leöblítve fejtik jójékony tetteiket. Jégyek előre valhatók a főispáni és polgármesteri hivatalban. A helyi árak felismerhetik.

Az Otokár Hadlárvalháznak. Farkas Zoltánné kecskeméti uraszony 5000 koronát adományozott.

Népszavazás. Az országos közéletmezesi hivatal az acsorgás megszüntetése végett a kerületi beosztás behozatalát tervezte a fővárosban. E célból összeírást rendelt el, mely szerint mindenki teltsége szerint jelölhette meg a beszerzési forrásait. Az összeírás eredménye megképző volt. A közönség 60 % a részben a hatósági bódékat, részben a szövetkezeteket, részben a beszerzési csoportokat jelölte meg beszerzési forrásnak. Kétezer elemliszter kereskedőhöz állg volt valakinek bizalma. E jegyzékkelés akarataul is a legfeljebb népszavazás volt előfölt, hogy a főváros és talán az egész ország kereskedő szelleme nem valami egészséges. Lett erre nagy ríbilis. Estéknél: Csöddt mondott az elemliszter államlitárk levél. Kivételten dolgokat követel a illetlanlismus! A sajtó emondja a népszavazási Acsorogjon továbbra is a népban a szövetkezetek szédelgésnek akarna felülni, — barozgók körusban.

Adomány. Rótsika a meililábások javára 5 koronát adományozott.

A Cabiñia színeivel és arányával tulzánnyalt minden eddíg produktumait halmaztatást. A Cabiñiában nyolcezer szereplő vesz részt. Hasonló látványosságot a legmerészebb fantázia sem képzelhet el. Bemutatója az Apolló-színház.

Köhögés ellen kitűnően bevált házi szer a Störk-paszilla. Egy dohoz ára 1 korona. Kapható: Szűcs, Róbert Károly Ártálytengyógyosztályában.

Színház.

Sztambul rózsája.

Elvezetés, estét szerzett tegnap Fodor Oszkár színházigazgató a színház látogatóinak. A Királyszínház több mint 200 előadást üngert slagerdarabja, a Sztambul rózsája került színr teljesen új díszletekkel. A színház látogató közönség örömmel konstallta, hogy nem hiába adta ki a 20 % magasabb helyiárat, mert olyan előadást kapott, amely a székesfehérvári rendes operett nivót jóval felülmulta.

Ami magát a darabot és annak tartalmát illeti, az nem emelkedett felül az operettek szokásos kis tartalmán, vagy ha úgy tejszik tartalmatlanságán.

A Sztambul rózsája két fiatal szerelmes pár házasságának története.

Kemal pasc (Krémer) mint ifjú török főúr, aki nem zárkózik el a modern nyugati, a nyugati kultúra nevelési rendszerével nevelte fel egyetlen leányát Kondsa Gál (Vida Ius), a vallási szokásokát kiréve.

Hazatérve Konstantinápolyba, Kondsa Gál és barátai unatkozniak és folyton a nyugati nők szokásairól, életmódjáról ábrándoznak. Kondsa Gál annyira unatkozniak, hogy ismeretlen regényírőba lesz szerelmes. Ez a regényírő tulajdonképpen Achmed bej, aki török szokások szerint feleségül kéri. Kondszának tetszik a bej, azonban ellenkezik, imig végte a harmadik felvonásban kiderül, hogy Achmed bej és a regényírő egy és ugyanazon személy, mire Kondsa maga igyekszik megrovidíteni az örmagy által a tényleges házastársi viszonyra kútrótt háttérűt.

A másik pár egy rakoncátlan török leány Midili Hanum (Mezey Margit) és egy az egész világon hírséget kereső német fiatalember egy hamburgi kereskedő fia, Müller Flórian (Váradi), aki a kis török leányt megszeretve álmúhába öltözve szokott meg.

A darab a két fiatal szerelmes pár egybekelésével és általános boldogsággal végrődik.

A főszereplők valamennyien kiválóit nyújtottak. Vida Ius és Falusi a szokott együttes, szép énekükkel és játékkal sok-sok tapsot kaptak. Ezenkívül Vida Ius sok virágot is kapott.

Mezey Margit temperamentumos játékkal pártán jókedvével keszes táncával Váradival együtt vidéken ritkán látható együttest produkáltak, amit a közönség zúgó tapsokkal honordott.

A kisebb szerepekben ki kell emelnünk Krémert, aki csingváltan játszott meg Kemal pasát, Gulyás a szokott jó volt.

Külön dicséret illeti Andor Zsigát az eléggé nehéz zenei és énekész bemutatásáért.

A díszletek fővárosi nivón állottak, beállításuk művészes volt. A közönség meglepéssel állapította meg, hogy ilyen pazar kiállítású darab nem volt Fehérváron.

A Sztambul rózsájának női ruhái. Sztambul rózsája tegnapi előadásán általános feltűnést keltettek a női costumok, mert ilyen Székesfehérváron még alig produkáltak. A legörvendetesebb, hogy a ruhák fehérvári saionból, a Radoné műterméből kerültek ki. Külön szenzáció számba ment Mezey Margit harmadik felvonásbeli kék ül ruhája és Vida II. felvonásbeli zöld és rózsás ül ruhája. Bészke lehet Székesfehérvár színpad iparára, hogy az itt előállított ruhák bátran felvehetik a versenyt a Budagesten készületekkel.

Mozsi.

Arany mozgószínház hírei.

Az Apolló ingatlansága közli: A fattyú címenestől és kedden a Apolló színház bemutatja Anzengraber Lejosnak, a kifűnő osztrák írónak nagyhalású erkölcsdrámáját, melyet a Wiener Kunst filmgyár paraz kiállításban hozott forgalomba. A művészfilm megváró és njszert tartalmaz és gyönyörű fotográfiával tünik ki.

A főszerepet Liene Haid, a legbajozabb osztrák művésznő fogja játszani. Előadások 6 és fél 9 órákor. Rendes helyiárak.

Kiad. hivatali üzenetek.

B. M. Örszpuszta. Kegyed most két a tényp beküldött szelvényekért sorsjegyet. Pedig már egy hete megtörtént a sorsolás, a nyereménylárgyakat is már rég elvitték. Még csak a régi latin közmondással sem vigasztalhatjuk önt, hogy „A későn jövőknek csontok jutnak”. Mert a Napió matcaitól már a csontok is elenyésztek. Igen a villág folyása! Eloszik, mint a buborék...

Utcai elárúrástára iskolából kimaradt gyermekeket és leányokat magis fizetés mellett azonnal alkalmaz a kiadóhivatal.

Székesfehérvár szab. kir. váross polgármesterétől

260/1918. szám.

Pályázati hirdetés.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatóságánál üresedésben levő rendőrtisztii állásra az 1917. évi december 29-én tartott rendes havi közgyűlés 12730/917. számú határozata folytán pályázatot hirdetek a következő feltételek mellett:

A választás hatálya életfogytiglan tart.

A pályázati kérvények folyó évi január hó 23-án d. e. 12 óráig a városi közigazgatási iktató hivatalban nyújthatók be.

A pályázóktól IV. középiskolai végzettség igazolása kívánatik meg azon hozzáadásal, hogy azok, akik a budapesti rendőroktató tisztitanfolyamot elvégezték, az állás betöltésénél előnybe részesülnek.

A város szolgálatában nem álló pályázóknak egészségi bizonyítványt és jelenlegi alkalmazatásukról felettes hatóságuktól szolgálati bizonyítványt, vagy ha közszolgálatban nem állottak, tártózkodási helyük szerint illetékes hatóságuk által kiállított erkölcsi bizonyítványt kell csatolniok.

A megválasztott, rendőrtisztnek az 1917. évi LVIII. tc. B táblázatában a X. fizetési osztályra előírt és nyugdíjjogosultsággal egybekötött fizetés és lakber és a város szervezési szabályrendelete értelmében eltöltött szolgálat után két nyugdíjba számító korpótlék jár.

Székesfehérvár, 1918. év január hó 6.án.

Dr. Saára Gyula polgármester.

Szeplő, májolt pórsenés arctisztatlanság অপólarása biztosításu szer a „Korona fejkrém” (szelött Crème de Lactine), mely pánczoni használat után az arcot báronysimává és hófehérre teszi. Egy kis tégely 1.50 K. Nagytégely 3 K. Kapható Székesfehérvár Gyógyszerárán.

Hatósági hirdetés.

Értesítem, akiknek tavaszi vetőmagra (árpa, zab, tengetri) szükségük van 1918. január 15-ig a rekviráló hivatalban (Zichy ház II. e. 1. a.) jelentkezzenek, a később, jelentkezők figyelembe nem vétetnek.

Székesfehérvár, 1918. jan. 8.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

Hatósági hirdetés.

As Országos Közlelmészeti Hivatalnak valamelyi törvényhatóságok megküldött 150000 1917. számú rendelete tudunkra adja, hogy a hudeereg nélküli löhetően szükségletei és az ellátatlan polgári lakosság fogyasztása a kormányzatnak eddig rendelkezésére bocsájtott készletekben egyáltalán nem találhat fedezetet.

Ezen ezért kénytelen a rekviráló sulyos felelősség tudatában az ország területén levő mindenemű anyér és tukarmánymagvakra kéri lehetetlen szigorral és katonai segédlettel végrehajtandó hatósági felkutatást és a szükségeseknek legszigorubb takarékossággal megállapítása után kiderülő fölelősségre a hatósági igénybe vételt elrendelni.

Ezen eljárás foganatosításának határidejéül január 8-15 napjait tűzöm ki, amely idő alatt az egész város területén befejezendő.

Minden háztartás feje vagy általa megbízott egyik nagykora családtagja január 8-15 napjain mindaddig míg a rekvirálás nála meg nem történt a nappali órákban — kihágási büntetés terhe alatt — köteles otthon tartózkodni.

A háztartás feje minden készletet gabona, liszt, hűvelyesek, csöves és morsolt tengetri, ocsu és darából előzőleg pontosan mérjen fel és ezt a rekviráló polgári biztosnak lelkiismeretesen mondja be és mutassa meg.

As eljáró polgári kiküldöttnek joga és kötelessége, hogy a mellé rendelt katonai segédlet felhasználásával a netán elrejtett készletek felkutatása céljából ház illeive lakásukatást tartson, a felalált készletet zár alá vegye, a megállapítható felesleget hatóságilag igénybe vegye és szükség esetén szonnal elállítsassa vagy más alkalmas módon biztonságba helyesse.

Ezen eljárásban kényesert is alkalmazhat s aki őt kötelessége teljesítésében bármiként is akadályozza, sulyos kihágás követel.

Figyelmortetetem a körsnősgöt, hogy a polgári kiküldöttet igazolójeggyel láttam el, amelyet kívántra felmutatni kötelelek.

Meggyőződés, hogy a város községe a fenti kormányrendeletet és az alapon tett intézkedéseimet hasznias belátással és áldozatkészséggel fogadja, mert a legszentebb hazafias kötelesség az, hogy a hazájukért életüket és vérüket áldozó katonáinkat a nélkülözhetőt megóvják azok, akiknek jólétéért és békéjéért hősi küzdelemben állnak.

Lehetetlen, hogy az ország lakossága azok a döntő síkerekben, amelyekön majdum az egész világgal harsban állt katonáink immár kiváltak, fel ne boruljon, és épen akkor hazjja eseren áket, amikor a vérvárti béke hajnala pirkad felénk.

Székesfehérvárott, 1918. évi január hó 2 án.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

Széhevárv 722b kir. v. polgármesterétől 7602/1918. ad közél. szám.

Hatósági hirdetés.

A cukorárak megállapítását szabályozó 7602/1917. számú határozatomat akként módosítom, hogy a kristálycukornak kicsinybeni eladási árát 2 kor. 36 fill. azaz kettő kor. 36 fill. helyett 2 kor. 44 fill. állapítom meg.

Székesfehérvár, 1918. jan. 8.

Dr. Kerekes Lajos
polgármester k.

Székesfehérvár azab. kir. város közlelmészeti ügyosztálya.

1918. közél. szám.

Hatósági hirdetés.

Szappantulványért a következő kereskedők jelentkezhetnek:

Bruszt Ármán, Deutsch Kálmán, Fábian Ferenc, Grünfeld Adolf, Heumann József, Illés Károly, Kertész Mórné, Közérdek fogyasztási szövetkezet, Klein Mór, Krausz Ede, Löwy Betti, Márkus Dezső, Mayer Béla, Neu Dávid, Ofner Mór, Rauchmann Józsefné, Simon György, Szűs Sándor, Szabados Miklócné, Szauter József, Szatmári Aladár, Szabadi Lajos, Schwartz Sándor, Schön Márkus, Schönhein Fáni, Weisz Sámuel, Flits Pál, Köz és Magántisztviselők Szövetkezte, 17. h. gy. e. beszerzési csoportja.

A jövő hónapban a kereskedők másik csoportja fog szappant árúsításra kapni.

Székesfehérvár, 1918. jan. 8.

Közlelmészeti ügyosztály.

APRÓHÍRDETESEK

Barmenoma önkormányzat,
vételnél, lakáskeresésnél, kiadónál a legalkalmasabb és legelőrelvezelőbb mód, ha az apróhirdetésekből közlésszék. A hirdetés eredménye tekintettel a Fejérmegyei Napló rendkívül nagy elterjedtségére, biztos. A Fejérmegyei Naplót Székesfehérvárott az egész város olvassa, mindenütt megtalálható. Sőt a vármegye minden községben nagy elterjedtségnek örvend. — Ezenkívül az ország minden részébe jár, sőt külföldre is. Az apróhirdetés díjazásba olcsó. Az apróhirdetés levelezőlap, telefon útján is feladható. Vidékről legcélszerűbb postaküldemény küldeni a szöveget és az irástást írt. Ez a hirdetésnek szerződés köthető s akkor díjbevezmény is jár.

Gazdaszonyi vagy házvezetőnő állást keres egy jó családból származó, főzésben és barcműtenyésztésben járatos s több évi tapasztalattal bíró nő. Cim a kiadóhivatalban.

Házastaladó Hatalcemberek! Nagyonfinom tisztagyapuból készült kék, fekete öltöny szövetek és télikabát posztók érkeztek Ruddyányai posztókereskedésbe.

Vasgyárnál a disznóhúsi dulóban fekvő elsőrendű buzaföldet 1918 január 13 án vagyis vasnapn delelőtt Kossuth utca 10 szám alatti ügyvédi irodámban önkéntes árverésen eladom. Dr. Csöppentzky Mihály ügyvéd.

Kifutófluk felvetetnek Knazovitzky divatruházában.

Levetét kettő, öt és tíz fillérről csinosabbá és biztosabbá teszi, azonfelül a hadiárakat is megsegíti, tehát a legszebb hadijótékony-ságot gyakorolja, ha a Kossuth utcai Horváthné és Rónainé papirkereskedésben Ottokár nadiárvaház levelező bélyegét vásárol.

Arctia-színház

Szerdán és csütörtökön, január hó 9 és 10 én:

„NORDISK HÉT
külölegességek.”

ELŐTÉLET

Művészdrama 4 felv.

A főszerepben

Ebba Thomsen és Carlo Wieth

Rendes helyárak.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

**A „KALAPACS”-hoz
CIMZETT**

VENDÉGLŐ

HÁZZAL

együtt teljes felszerelésével eladó, 7 utcai szoba kert helyiséggel, pincék, villanyvilágítással berendezve. — Ugyanott megvételre kerestetik

EGY CSINOSABB

családi ház

KÉT LAKÁSSAL

a vasut közelében.

Pálya-utca 13. szám.

A Fejérmegyei Napló telefontszám: Szerkesztőség és kiadóhivatal 7-08. Nyomda 2-08. Megjelenik vasárnap és ünneppan kivételével mindennap este 8 órakor.

Apollo mozgófényképszínház.

SZERDÁN január 9 és 10 én. CSÜTÖRTÖKÖN

A Wiener Kunstfilm gyár nagyszerű alkotása!

A FATTYU

Erkölcscsajz 3 felvonásban.

Főszereplő: Liane Haid.

Remek pótműsor.

Előadások 6 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.

Jdonság női és leányka FILZ és VELOUR kalapokban.

SZÖVET ÉS SEIYEM BLOUSOKBAN.

Szörme garnitúrákban. o o Divatos fűzők. Kézimunkák.

Nagy választék **SIRKOSZORUKBAN**

Kováts Antalnál, Károly király-tér.